

ODCHÁZENÍ

Jan Jeřábek Vales,

1. místo v Průze olápsavců

Jsmo dva. Dvě různé bytosti zašité v jediném kokonu neporušené kůže. Opačné póly se zmatenou střelkou uzamčené v jedné aluminiové krabičce. Já i on, nebo on i já. Podle toho, kdo má právě navrch. Teď sedíme jen s dvěma očima zabořenýma do baletu načervenalých plamenů a v jediné houbovitě koblize se rodí a zmirá hned celé komando zcela protichůdných myšlenek. Ještě oba nasáváme vůni páleného dřeva, bezdrátový přenos pohody z ramene vedle sedícího kamaráda a teplo přenášené rukojetí ešusu s bublajícím gulášem.

„Co tu vlastně dělám?“ žene se mně hlavou. S absolutním odporem nahlížím na tu bublající hmotu ve špinavé nádobě, na neupravené a ještě pulsujícím ohněm znetvořené obličejce úplně cizích lidí a mám chuť pustit tu rozpálenou rukojeť a zavolat Michalovi a odjet zpátky do Prahy. Potom se hodinu válet ve vířivce s vařící a voňavou vodou a čistý sednout k tomu vynikajícímu moccacinu v Caffé baru v Pařížský a splétat s Michalem jemné pletivo síti na toho pitomce poslance Nezbedu, co nám dá čtyři mega vlastně jen za žvanění.

U ohně to mám vždycky stejné. Jak vyskočí jazýčky plamenů nad hromádku obětovaného dřeva, dostavuje se pocit, že se dostávám až k samému jádru samotného bytí, protože pohyby i rituál lidí kolem těch prvních hřejivých plamenů je po celé tisícovky let téměř neměnný.

Tu ruku už jsem nestačil zastavit. Koukal jsem nevěřicně, jak se posouvá po stehně, vniká do kapsy maskáčů, vytahuje hladký obdélník mobilního telefonu a do narůžovělé tmy vpouští ostře ohraničený obrys bledě modrého čtverce.

Zároveň jsem i cítil, jak někde někdo s rázným cvaknutím vypnul generátor přenosu pohody a všechny ty obličejce, které znám ošlehané větrem, zkroucené v opileckých grimasách a vyhlazené ranní rosou se nechápavě natačejí k tomu malému ostrůvku bleděmodré plochy a potom ke mně a proměňují se v grimasu pro mě dosud neznámou.

„Chtěl bych si objednat pizzu,“ řekl jsem do mobilního telefonu.

Ten chlap na druhé straně byl podle hlasu unavený, ospalý, otrávený ze své práce a ke všemu ještě blbec. Dlouho nechápal, že má vézt pizzu z Prahy do nějaké sto kilometrů vzdálené rokle s bezejmenným potokem, kam se dá sejít jen z vesnice, o které nikdy v životě neslyšel, a že ji má přivést pokud možno ještě teplou.

„Ale to víš, že jo, náklady na dopravu zaplatím,“ přerušil jsem vzlykání

toho ospalého a otráveného pitomce a mrtvý telefon uložil zpátky do kapsy maskáčů.

„No a co, tak jsem si objednal pizzu,“ rozhlédl jsem se po kruhu na mě upřených obličejů.

„Ty sis vážně objednal sem do kempu pizzu nebo to je zase nějaké tvůj fór?“ přerušil to trapné ticho jako první Košťál.

„Prostě jsem na ni dostal chuť,“ podíval jsem se na něj a další slova raději spolykal. Nebyl na ně připravený a určitě by je nestrávil.

„Protože jestli sis objednal pizzu sem na kemp, tak si první vandrák v historii trempinku, který něco takového udělal.“

„Někdo musí být první,“ odsekl jsem mu a sedl si zpět na kus vyhráté klády.

Rozpačité ticho přešlo časem k nesmělému bubláni hlasů a nakonec opět do plynulého toku na sobě nezávislých dialogů.

Poslíček s pizzou přišel asi za dvě hodiny. Byl do pasu mokrý, na obličej čerstvě šlehance od smrkových haluzi a nohavice potřhané od plazivých šlahounů ostružin. Nepůsobil vůbec ospale a otráveně, měl v obličejí pěknou červenou barvu a evidentně mu ta vycházka prospěla. Šel jsem mu vstříc a před očima zamával tisícovkou. Jednak aby to kluci neviděli a jednak abych mu hned na začátku zacpal hubu.

U ohně jsem otevřel krabici. Pizza byla studená, placatá a tuhá. Nabídl jsem klukům, ale nikdo si nevzal. Snědl jsem dva kousky a potom hodil krabici i se zbytkem do ohně.

Kluci vstali a šli beze slov spát.

„Měl by ses léčit,“ zasyčel na mě místo pozdravu jenom Košťál.

Zíral jsem ještě chvíli do plamenů a pak šel spát. Pod přístřeškem poprvé nebylo místo. Lehl jsem si na okraj lesa, kde přecházejí duny suchého jehličí do orosené trávy. Nebe bylo pokapané stříkanci zářivých hvězd, které šlo při troše fantazie přesouvat a skládat do stovek a stovek různorodých obrazců. Nebe bylo posypané lesklými penízky hvězd, které by sesypané na jednu hromadu daly určitě čtyři miliony.

Ráno pro mě přijel nahoru do vesnice Michal.

„Smrdíš,“ řekl mně místo pozdravu a na sedačku auta roztáhl igelitku. Neurazilo mě to.

Jsmo dva. Dva samci, které zamknul opilý chovatel omylem do jediné klece. Oheň a voda vtepané do neproniknutelného kruhu orientálního ornamentu. Horňák a dolňák v jednom koutu na společné hanbě, kam nás poslal přísný řídící Bica za to, že jsme po sobě flusali modelínu dutou rukojetí versatilky. Máme dva různé pohledy na svět a jen jednu špičku nosu a dvě špičky bot, které vyčuhují pod břichem. „Měl by ses léčit,“ přišla mi na mysl Košťálova slova z minulého víkendu.

Mohl bych se na něj vykašlat, ale na druhou stranu by člověk neměl za sebou zabouchnout úplně všechna vrátka. Jednou mám návaly, že partu kluků k dalšímu životu zoufale potřebuji, a podruhé jsou mi všichni úplně ukradení. K doktorovi nemůžu. Co kdyby něco našel. A to se teď vůbec nehodí. Teď když jsem konečně někdo a ne další zoufalec ze zoufalého davu. Možná by něco našel a za týden máme další schůzku s Nezbudou. Vzpomněl jsem si na Jitku. Chodili jsme spolu na základku. Pro mě to byla fajn holka. Měla vždycky vyznamenání, chodila na klavír, na angličtinu, na němčinu, do včelařského kroužku i k mladým hasičům. Všude hvězda a kluci ji proto neměli rádi. Já jí to záviděl. Ale ne. Byla to jenom šprtka. Namyšlená a ctižádostivá šprtka, která lezla kantorům do zadku. Všem musela neustále dokazovat, že je lepší a bude ještě lepší. Dnes má vlastní lékárnu v Modřanech a lékárník je půl doktora. Teď se to hodí. Pozval jsem ji na kafe.

Jitka mě chvíli poslouchala a pak řekla: „Na tohle ti mohu doporučit jenom jedno. Profíka psychiatra, anebo si kup zrcadlo.“

„Na co zrcadlo?“ podíval jsem se na ni nechápavě.

„Abys viděl, jak ti ty prachy lezou na mozek,“ odpověděla, zvedla se od stolu a hodila na desku stolu stovku.

„Co blbneš, já to zaplatím,“ vyštěkl jsem na ni.

„Raději ne, tobě nechci nic dlužit. S tím, co byl před tebou, bych tu seděla až do rána,“ řekla a odešla. „Seš namyšlená a pitomá ...“. Ale ne. Michal slovo kráva neříká. Večer jim říká „koťátka“ a ráno po zaklapnutí dveří už jsou to jen „škeble“.

„Seš namyšlená a pitomá škeble!“ křičel jsem za ní vzteky, když odcházela napříč kavárnou.

Neotočila se. Neotočil se ani nikdo jiný. Prostě jen stádo.

Z výpisu z účtu se na mě směje sedm nul. Jsou kulaté jako vejce a stejně tak oblé a hladké. A s Michalem pracujeme na další. Být někdo má své výhody. Ráno nemusím vstávat, dýchat snídaně jiných v tramvaji a čučet na opuchlé a nerozhýbané obličejy dělníků a úředníků v metru. Nemusím přemýšlet o tom, jestli deset nebo dvacet deka šunky, jestli desítku nebo dvanáctku. Prostě piju jen „Tullamore dew“ a kolu. Nemusím už vůbec o ničem přemýšlet. Všechno si koupím.

Z výpisu na účtu se na mě směje sedm nul. Hned nad monitorem visí obrázek z Korsiky. Sedím na ní s klukama na úzké skalní římsě a před námi trčí až do nebe zubaté ostří horských štítů. Tenkrát jsme šli GR 20. Kdybych teď zavřel oči, ucítím ještě teď tu peprnou vůni na troud vysušené machie, v ústech tu chuť jen tak na tuku opečených kloboučků nějakých neznámých hub a určitě uslyším dusot kopyt vyděšených koňských stád volně pobíhajících nahoře na pláních. Kdybych teď

zavřel oči, vrátil by se ale i ten pocit, který mě ještě občas přepadne. Ten pocit být součástí nějaké komunity, nějaké party, kde už jsou pravidla určená, všechno dávno vyřešeno a společným jazykem jsou jen pohledy upřené stejným směrem.

Sundal jsem obrázek ze zdi, vyňal z něj fotku a strčil je mezi stará elpíčka Olympiku a výběrů Porty. Stejně už to nebudu nikdy poslouchat. Před známými poslouchá Michal nějakýho Janáčka ale doma Ret Hot Chilli Peppers. Do rámečku jsem dal jinou fotku. Jsem na ní s Michalem a tím pitomcem Nezbedou. Všichni šťastní a bláhově rozesmátí.

Jsmo ještě pořád dva. Kočka a myš na palubě utržené plachetnice, která se potácí bez zásob a bez posádky uprostřed oceánu. Dva horolezci uzamčení vichřicí v posledním postupovém táboře, kdy já mám ve svém kletru tu poslední kyslíkovou láhev. Je to každým dnem lepší. Ty chvíle slabosti a měkkosti již přicházejí jenom výjimečně. Ale přicházejí. Chtěl bych se jich úplně zbavit a být silný jako Michal. Tvrdý a nekompromisní ale s obličejem každý rok opravovaného anděla na vesnickém oltáři. Přišel jsem na to jednou večer u šálku toho výtečného moccacina. U nás za rohem bydlí starý švec. Výchovou i myšlením stará škola. Vlastně dělá už jen proto, aby měl vždycky nějakou zakázku a zároveň výmluvu, když zaklepe zubatá s kosou. Ty boty mi počítám tak za Komenského určitě udělá.

Jsem sám. Mám nové boty a stály přesně dvě stovky. Sice starší stříh, ale mnohem důležitější je, že to funguje. Obouvám je jen občas. Jakmile cítím, že přichází první náznak slabosti. Jakmile o sobě začnu pochybovat, obouvám je a běžím do pískoviště v parku za rohem. Úleva se dostavuje téměř okamžitě. Stačí se podívat na řetízek vlastních stop otištěných v písku. V ten okamžik jsem si zcela jistý. Stojím tu už jen já sám a ten druhý ode mě odchází.